

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wielkie dyskusje w mediewistyce

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność MEDIWISTYKA		Kod zajęć 18HISMEDS.28S.04743.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Jarosław Nikodem		
Prowadzący zajęcia	Jarosław Nikodem, Krzysztof Kaczmarek		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z najbardziej znanymi i najgłośniejszymi dyskusjami (polemikami) polskiej historiografii; na ich przykładzie pogłębienie erudycji studiujących, pokazanie metod, argumentacji, sposobu wnioskowania największych koryfeuszy
C2	ukazanie różnic między wymianą poglądów w historiografii wcześniejszej i współczesnej
C3	zachęcenie studentów do wyciągania wniosków
C4	nauczenie studentów prowadzenia polemik naukowych

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma pogłębioną, rozszerzoną i w miarę uporządkowaną wiedzę o osiągnięciach polskiej mediewistyki	HIS_K2_W07, HIS_K2_W13	Prezentacja multimedialna
W2	rozumie specyfikę polskich badań nad średniowieczem	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W11, HIS_K2_W14, HIS_K2_W15	Prezentacja multimedialna
W3	ma świadomość znaczenia dziedzictwa polskiej historiografii i jej osiągnięć, również w kontekście europejskim	HIS_K2_W14, HIS_K2_W17	Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi prowadzić dyskusje naukowe	HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12	Prezentacja multimedialna
U2	posiada umiejętność przygotowywania ustnych wypowiedzi na temat polskiej historiografii mediewistycznej	HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U12	Prezentacja multimedialna
U3	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę (własna praca badawcza i/lub popularyzacja historii)	HIS_K2_U12, HIS_K2_U20	Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi dostrzec (może także zdiagnozować) dopuszczalne sposoby prowadzenia dyskusji naukowych, i nie tylko naukowych, oraz sposoby wywołujące kontrowersje	HIS_K2_K01	Prezentacja multimedialna
K2	potrafi, dostrzegając różnorodność poglądów, uszanować odmienne zdanie	HIS_K2_K02	Prezentacja multimedialna
K3	potrafi popularyzować wiedzę historyczną, wykorzystując dorobek polskiej historiografii	HIS_K2_K08	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Tadeusz Wojciechowski i jego oponenti (na kanwie „factum św. Stanisława”).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
2.	Jan Dąbrowski i Oskar Halecki – podwójny spór: o genezę rządów andegaweńskich i o traktat szegedyński.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Kazimierz Tymieniecki i Roman Grodecki – podwójny spór: o majątność książęcą w Zagości i o początki kształtowania się miast w Polsce.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
4.	Ludwik Kolankowski i Antoni Prochaska – spór o „burzę koronacyjną”.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
5.	Henryk Łowmiański i Henryk Paszkiewicz – spór o genezę unii polsko-litewskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
6.	Gerard Labuda i Józef Widajewicz – spór o początki państwa polskiego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
7.	Gerard Labuda i Józef Matuszewski – spór o „zaginioną kronikę”.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
8.	Karol Buczek i Karol Modzelewski – spór o ustrój społeczno-gospodarczy Polski piastowskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Obecność, pełna aktywność podczas zajęć. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Wojciechowski T., Szkice historyczne z XI wieku (różne wydania); tenże, W sprawie św. Stanisława, „Przegląd Powszechny” 26, 1909, t. 101-103.
2. Dąbrowski J., Ostatnie lata Ludwika Wielkiego, Kraków 1918 (2009); tenże, Polityka andegaweńska Kazimierza Wielkiego, „Kwartalnik Historyczny” 36, 1922; tenże, Władysław I Jagiellończyk na Węgrzech, Warszawa 1922 (Oświęcim 2014); Rok 1444 w świetle najnowszych badań, „Sprawozdania z czynności i posiedzeń PAU”, 51, 1950; tenże, Rok 1444. Spór o traktat szegedyński, Warszawa 1966.
3. Dąbrowski J., Ostatnie lata Ludwika Wielkiego, Kraków (różne wydania).
4. Halecki O., O genezie i znaczeniu rządów andegaweńskich w Polsce, „Kwartalnik Historyczny” 35, 1921; tenże, Nowe uwagi krytyczne o wyprawie warneńskiej, „Rozprawy Polskiej Akademii Umiejętności”, 70, 1939; tenże, Spór o Warneńczyka, „Teki Historyczne”, 9, 1958 (II wyd. w: J. Cisek, Oskar Halecki, s. 80-98).
5. Tymieniecki K., Pisma wybrane, Warszawa 1956, s. 112-126; tenże, Zagadnienie początków miast w Polsce, w: tamże, s. 278-288; tenże, „Kwartalnik Historyczny” 37, 1923; tenże, „Kwartalnik Historyczny” 38, 1924.
6. Grodecki R., Studia nad dziejami gospodarczymi Polski XII w., „Kwartalnik Historyczny” 29, 1915, s. 257-294; tenże, rec. K. Tymieniecki, Prawo niemieckie a immunitet sądowy, „Kwartalnik Historyczny” 36, 1922, s. 161-171; tenże, Odpowiedź prof. Drowi Kazimierzowi Tymienieckiemu, „Kwartalnik Historyczny” 37, 1923, s. 458-462.
7. Kolankowski K., O litewską koronę, „Kwartalnik Historyczny”, 40, 1926.
8. Prochaska A., Znaczenie niedosłej koronacji Witolda, „Ateneum Wileńskie”, 1, 1923; tenże, Z dziejów Unji Jagiellońskiej, tamże, 4, 1927.
9. Łowmiański H., Wcielenie Litwy do Polski w 1386 r., „Ateneum Wileńskie”, 12, 1937, s. 36-145 (i następne).
10. Paszkiewicz H., W sprawie inkorporacji Litwy do Polski w 80. latach XIV w., Warszawa 1938 (także tegoż, O genezie i wartości Krewa, Warszawa 1938).
11. Widajewicz J., Polski obszar trybutarny w X w., „Sobótka”, 2, 1947, s. 47-92; tenże, Data 963, „Przegląd Zachodni” 7, 1951, s. 267-272; tenże, Polska i Niemcy w dobie panowania Mieszka I, Lublin 1952.
12. Labuda G., Studia nad początkami państwa polskiego, Poznań 1946 (dwa tomy Studiów z 1987-1988); tenże, Wojna z Tatarami w roku 1241, „Przegląd Historyczny” 50, 1959, s. 189-224; tenże, O udziale Krzyżaków i o śmierci wielkiego mistrza Zakonu Krzyżackiego Poppo von Osterna w bitwie z Tatarami pod Legnicą w roku 1241, „Zapiski Historyczne” 47.4, 1982, s. 89-102; tenże, Zaginiona kronika z I połowy XIII w. w Rocznikach Jana Długosza, Poznań 1983.
13. Matuszewski J., Relacja Długosza o najeździe tatarskim w 1241 r., Łódź 1980; tenże, Spór o zaginioną kronikę, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 37, 1985, z. 1; tenże, Annales seu cronicae Jana Długosza w oczach A. Semkowicza, Wrocław etc. 1987.
14. Modzelewski K., Organizacja gospodarcza państwa polskiego, Wrocław 1975 (Poznań 2000); tenże, Spór o gospodarcze funkcje organizacji grodowej, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 28, 1980, z. 1; tenże, Jurysdykcja kasztelańska i pobór danin prawa książęcego w świetle dokumentów XIII w., „Kwartalnik Historyczny” 87, 1980, nr 1.
15. Buczek K., Z badań nad organizacją gospodarczą w Polsce wczesnofeudalnej, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 17, 1969, nr 2; tenże, Organizacja służebna w pierwszych wiekach państwa polskiego, „Studia Historyczne” 20, 1977, z. 3, s. 355-376; tenże, O ustroju społeczno-gospodarczym Polski wczesnofeudalnej w. X-XIII, „Studia Historyczne”, 22, 1979, nr 4; tenże, Gospodarcze funkcje organizacji grodowej w Polsce wczesnofeudalnej, „Kwartalnik Historyczny” 86, 1979, nr 2.

Dodatkowa

1. Grabski A.F., Zarys historii historiografii polskiej, Poznań 2000.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	30

Czytanie wskazanej literatury	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej historyka w badaniach, ochronie, edukacji i popularyzacji dziedzictwa i wiedzy historycznej
HIS_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania i poszanowania poglądów i stanowisk odmiennych od własnych oraz prowadzenia polemiki w sposób etyczny i kulturalny
HIS_K2_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do umiejętnego i aktywnego uczestnictwa w propagowaniu wiedzy oraz pamięci historycznej w zróżnicowanych środowiskach społecznych
HIS_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować problemy i hipotezy badawcze, stosując metody, techniki i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej problematyki badań historycznych
HIS_K2_U04	Absolwent/ka potrafi stosować świadomie w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych w powiązaniu z humanistyką i naukami społecznymi w pracy badawczej i w popularyzacji historii
HIS_K2_U11	Absolwent/ka potrafi formułować i uzasadniać w sposób krytyczny własne stanowisko dotyczące wybranych zagadnień życia społecznego w jego związkach z historią, wykorzystując zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze w zakresie historii
HIS_K2_U12	Absolwent/ka potrafi formułować i uzasadniać w sposób krytyczny własne stanowisko w dyskusji naukowej przez odwołania do zdobytej w toku studiów wiedzy i doświadczeń badawczych oraz do poglądów reprezentantów różnych nurtów historiograficznych
HIS_K2_U20	Absolwent/ka potrafi stosować różnorodne metody popularyzacji wiedzy historycznej w życiu naukowym, społecznym, gospodarczym, politycznym i w kulturze w wymiarze lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym
HIS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk historycznych oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią
HIS_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii ziem polskich
HIS_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie złożone relacje i zależności pomiędzy przeszłością a teraźniejszością oraz ich wpływ na świadomość i tożsamość współczesnych jednostek i społeczeństw
HIS_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych odniesioną do wybranego problemu badawczego historii
HIS_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody badawcze, narzędzia i techniki typowe dla warsztatu historyka
HIS_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce historii wśród innych nauk, cele prowadzenia badań historycznych, a także miejsce i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
HIS_K2_W13	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii historiografii oraz współczesne nurty i kierunki badań historycznych odniesione do wybranego problemu badawczego historii
HIS_K2_W14	Absolwent/ka zna i rozumie zmienność i rozwój poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej na temat przeszłości
HIS_K2_W15	Absolwent/ka zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różne stanowiska reprezentowane w naukach historycznych
HIS_K2_W17	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i rolę historyka w życiu naukowym, społecznym, gospodarczym, politycznym i w kulturze w wymiarze lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym w kontekście działalności i oferty współczesnych instytucji popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną